

Izložbe

Zlatni
Ante
Rađa

Gogs zvijezde

Unit X

Najave
natjecanja

**I ove godine smo
domaćini državnih
natjecanja
Graditeljskih škola i
Grafičkih škola**

Tema broja

**Hrvatska
tradicionalna
glazba**

SADRŽAJ

Hrvatska tradicijska glaza.....	3
Galerija Meštrović.....	4
Nagrađeni.....	6
Natjecanje grafičara u Zadru	7
Izložbe	8
Državno natjecanje srednjih škola u Graditeljskoj obrtničkoj i grafičkoj školi u Splitu.....	10
Literarni radovi	12
In English please	16
Razgovor s povodom: Ante Rađa	18
Unit X	20
Humanitarna akcija godine, Bojama do radosti	22
Cigle dobrote	24
Anoreksija i bulimija.....	27
Recenzija- Alienware	28
Psihin kutak - Ova mi veza odgovara?	30
Bilo pa prošlo.....	32
Kako izraditi papir.....	34
Biseri.....	35

**Školski list Graditeljske
obrtničke i grafičke
škole u Splitu**
Broj 11,
veljača 2010.

Nakladnik:
Graditeljska obrtnička i grafička
škola u Splitu
Maticice hrvatske 11
Tel./fax: 021/465 427
www.goggs.hr
slog@slog.hr

Voditeljica novinarske grupe:
Zorana Bašić, prof. hrvatskog

Novinarska redakcija:
Marija Nakir 3a, Marica Pažanin
3a, Asja Kralik g2b, Teo Letnić
g2b

**Voditeljica grafičkog
uredništva:**
Tina Tocigl, dipl.ing.

Uvodna riječ

Dragi učenici,

pred vama je novi broj vašeg školskog lista "Slog", lista koji ste vi uz pomoć vaših profesora osmisili, oblikovali, uredili, doradili i tiskali.

List donosi pregršt informacija o našim prošlogodišnjim aktivnostima, vašim uspjesima u znanju i vještinama, slobodnim aktivnostima, volontiranju...

U ovim kriznim godinama, uz pomoć vaših ideja, osvremenili smo nastavu, usuđujem se reći, po svijetskim standardima.

U prošloj godini bili smo domaćini 10. jubilarnog natjecanja-izložbe učenika srednjih škola koji se obrazuju u području likovnih i primjenjenih umjetnosti i dizajna.

Bio je to kulturno-umjetnički događaj u Splitu, u kojem je naša škola pokazala izuzetnu kvalitetu organizacije unutar škole, suradnju s Muzejima Ivana Meštrovića, provedbu samog natjecanja likovnog vizualnog indetiteta, kulturno-umjetničkog programa te suradnju i interes medija.

Postigli smo zavidne uspjehe na području umjetnosti, grafičke i graditeljstva. Osvojili smo tri prva, tri druga i tri treća mesta. Nagrađeni iz umjetnosti su: Vana Haklička, Ivana Markov, Moana Petrović, Ana Kadijević i Anita Miloš; iz grafičke: Miroslava Radić, Željko Bosančić i Tina Bećić; iz graditeljstva: Petar Borzić, Dino Žeravica i Tomislav Mišić.

Slog najavljuje niz događaja koji će obilježiti 2010. godinu.

U ovoj godini domaćini smo 15. jubilarnog natjecanja učenika graditeljskih škola u znanjima i vještinama građenja "Gradimo zajedno našu Hrvatsku" i domaćini smo 2. državnog natjecanja srednjih strukovnih škola iz Obrazovnog sektora grafička tehnologija i audiovizualne tehnologije. U ovom broju naći ćete još bezbroj zanimljivih članaka, između ostalog, priču o Anti Rađi (paraolimpijcu); plesačima skupine Unit X predstavljene u hrvatskoj inačici supertalenta; nezaobilazan Psihin kutak; dirljivu priču o malom Ivanu; vaše literarne rade; bisere iz vaših klupa i još mnogo toga.

Dragi učenici, sve što planiramo u bliskoj budućnosti, namijenjeno je vama, s ciljem da ostvarite sve što poželite. A mi, stručni tim, pratit ćemo vas na tom putu.

Vaš ravnatelj

Ivan Kovačević, dipl.ing. grad.

Tema broja

Hrvatska tradicijnska glazba

Ove godine naša škola je domaćin državnom natjecanju učenika srednjih strukovnih škola iz obrazovnog sektora grafička tehnologija i audiovizualne tehnologije! S obzirom da je zadana tema natjecanja **Hrvatska tradicijska glazba**, donosimo vam rezime glazbene kulture Hrvata kroz povijest... ✓

Piše **Valentina Perišić g4b**

Glažbena kultura Hrvata u srednjem vijeku najvećim je dijelom dio crkvene dokumentacije, te se glazba intenzivno njegovala po crkvama i samostanima obalnog područja.

O povijesti hrvatske glazbe od 11 do 15.stoljeća svjedoče zapisi u kronikama, darovnicama i rukopisnim knjigama. Pisani svjedoče o glazbi kao sastavnici crkvenih obreda.

Prva osoba koju bilježi povijest hrvatske glazbe bio je zagrebački biskup Augustin Kažotić (1260-1323), koji je organizirao crkveno pjevanje, oblikovao višestoljetni zagrebački odred (ukinut 1788) i najvjerojatnije stvorio bar tri crkvena napjeva.

Istra, Hrvatsko primorje s otocima, Like, sjeverna i srednja Dalmacija imale su posebnu redakciju glazbe za obrede na staroslavenskom jeziku, tako zvano glagoljaško pjevanje. Premda notni dokumenti nisu nikada pronađeni, smatra se da je pjevanje postojalo još u 9.st., a na temelju još uvijek žive tradicije suvremena su istraživanja pokazala da su napjevi oblikovani od

elemenata gregorijanskih korala, bizantskih liturgijskih napjeva i elemenata pučkog pjevanja.

Vrste napjeva istovjetne su onima na latinskom jeziku (missni dijelovi, himne, sekvence), izvođeni su bez upotrebe glazbala, pretežno su silabični, jednostavne ritmike i u pravilu jednoglasni, premda ima i onih u višeglasju.

O glazbi svjetovnog sadržaja dokumenti spominju svirače na raznim glazbalima, pretežno strance u službi gradova, koji su sudjelovali u javnim svečanostima. Od starih vremena pa do danas koriste se glazbala kao što su: reglasta klepetalka, diplice (presvučene kožama barskih pivačica i poznata su samo kod Hrvata), pišta, slavić, čurlin, zujalice, tambure, praporci i drugo.

Što se tiče narodnih plesova na autohtonim područjima važno je spomenuti: Stare splitske plesove, Vrličko kolo, Hercegovački Lindo, plesove otoka Korčule, plesove Međimurja, plesove sjeverne Hrvatske, Bunjevačke plesove, plesove Podravine...

Galerija MEŠTROVIĆ

Školske godine 2008./2009. održano je jubilarno Deseto državno natjecanje-izložba učenika srednjih škola koji se obrazuju u području likovnih i primijenjenih umjetnosti i dizajna, u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za odgoj i obrazovanje, Graditeljske obrtničke i grafičke škole u Splitu i suorganizatora Muzeja Ivana Meštrovića.

10. DRŽAVNO NATJECANJE - IZLOŽBA UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA HRVATSKE KOJI SE OBRAZUJU U PODRUČJU LIKOVNIH I PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI I DIZAJNA

Tema - poticaj ovog natjecanja bila je likovna ostvrtina Ivana Meštrovića. Učenici su crtali skulpture u galeriji Meštrović, a njihova istinska motiviranost očitovala se i u postignutim rezultatima.

U sklopu natjecanja je za mentore organizirano predavanje prof. Kečkemeta o Meštrovićevom životu i djelu, u kojem je on, između ostalog objasnio stvarne razloge Meštrovićevih političkih angažmana te absurdnost raznih optužbi koje su ga pratile za života, a i kasnije. U drugom dijelu svog izlaganja profesor Kečkemet pokazao je Meštrovićevu usklađenosť s tadašnjim likovnim datostima. Prvo je objasnio Meštrovićevu vezu sa secesijom, naglasivši pritom kako je bio bliži berlinskog nego bečkoj secesiji. Zatim je opisao njegov odnos prema art decou i neoklasicizmu, te zadnju fazu koju je objasnio kao varijantu realizma. Zaključio je kako se čitav Meštrovićev opus nipošto ne može smatrati konzervativnim, (što se često radilo u nastojanju da ga se marginalizira), već da je on bio konzervativan tek u završnoj fazi svog stvaranja.

S tim u vezi postavilo se pitanje, je li sama kvalifikacija nečega kao konzervativnog nužno podrazumijeva ili priziva na negativnu konotaciju. Držim da je konzervativizam u prvom redu stvar osobnog izbora te ga kao izraz osobne slobode moramo i poštovati. Konačno, negacija slobode negira temelje na kojima umjetnost počiva.

Živimo u vremenu u kojem se čvrsti vrijednosni postulati ruše i kada se grčevito traže nove vrijednosne odrednice. Pritom se recikliraju neke stare ideje i koncepte za koje se vjerovalo da su zauvijek zaboravljene, što potvrđuje pravilo da je suvremenost samo ponovno otkrivena prošlost. Ta je tendencija osobito aktualna danas, kada smo svjedoci global-

ne ekonomske krize koja ruši mit o apsolutnoj dominaciji liberalnog kapitalizma. Kriza nas navodi na razmišljanje o opravdanosti favoriziranja tercijarnih djelatnosti u odnosu na industrijsku proizvodnju kao i o opravdanosti rasprodaje temeljnih ekonomskih resursa u tranzicijskim zemljama odnosno ignoriranja nacionalnih okvira i interesa u ovoj fazi. Povlačeći paralele sa suvremenim zbivanjima na likovnoj sceni možemo se možda zapitati postoji li veza između naglašene konceptualizacije i korištenja tzv. proširenih medija i tercijalne proizvodnje s jedne strane i onog što zovemo zanat, struka, tehnička spremna, majstorstvo, vještina; odnosno industrijske proizvodnje s druge strane. Dijeli li, dakle, odbacivanje klasičnih vidova likovnog izražavanja i prihvatanje novih, spekulativnijih, sličnu sudbinu kao i prihvatanje spekulativnih ekonomskih doktrina na račun stvarnih i opipljivijih? Vratimo li se našem već pomalo zapostavljenom metieru, vidjet ćemo da je on još uvjek temelj važećih planova i programa naših škola, kao i da njegovim problematiziranjem problematiziramo i takve planove i programe rada, ali i osnovna didaktička načela. Naveo bih princip sistematičnosti i postupnosti iz kojeg možemo izvesti načela koja glase: od bližeg k daljem, od jednostavnog k složenijem, od lakšeg k težem, od poznatog k nepoznatom.

Tako posljednje načelo odražava princip po kojem se novo uči pomoću starog, što se može dovesti u vezu sa sadržajem nastavnog plana koji obuhvaća temeljna

znanja i vještine (tehnike) korištene kroz povijest. Svatko tko se uhvatio u koštač s ovim procesom svjestan je obimnosti i težine posla. Činjenica je da je uza sav napor teško postići makar i projekti rezultat, jer je on mjerljiv i usporediv sa vrhunskim rezultatima ostvarenim kroz povijest. Gradivo je time nužno koncipirano tako da postupno učenike vodi kroz likovne probleme koji pokazuju i načine na koje su se oni rješavali kroz povijest. Rekapitulirajući povjesno nasljeđe, a ne negirajući ga, dolazimo do sadašnjosti i pružamo učenicima mogućnost da nastave sa radom u skladu sa vlastitim izborom, poštujući slobodu volje, a ne slijedeći globalnu ideologiziranu strukturu mišljenja.

Kada govorimo o našem natjecanju onda moramo poći od toga da bi ono u svojoj osnovi nužno moralno odražavati one sadržaje koji se obrađuju tijekom nastave. Kako ti sadržaji uključuju u sebe čitavo povjesno nasljeđe (i to ne samo kao refleksiju u suvremenosti već i shvaćanje i razumijevanje tehnika i metiera), možemo si postaviti pitanje kako bi učenički radovi uopće trebali izgledati, te ima li smisla da oponašaju aktualnu likovnu scenu. Kroz diskusiju se iskristaliziralo da onaj dio natjecanja koji se odnosi na natjecanje iz crtanja po promatranju ima posve jasno određeni smisao te da ga treba ostaviti nepromijenjenog. Također je uočeno kako bi bilo dobro da se multimedija odvoji u posebnu disciplinu kao odraz najsvremenijih vidova likovnog promišljanja. Ostaje za razmatranje dio natjecanja na kojem se dodjeljuju tzv. generacijske nagrade. Osnovni je problem da, ako on odražava naјsvremenija zbivanja na likovnoj sceni, dolazimo u koliziju s propisanim nastavnim planovima i metodama podučavanja, a ukoliko on proizlazi iz nastavnih planova i me-

toda, onda ti radovi uopće ne izgledaju onako kako bi to možda očekivala suvremena likovna kritika. Ona bi takve radove, da su djela formiranih umjetnika najvjerojatnije ocijenila kao konzervativne.

Problemu ipak moramo prići uvažavajući činjenicu da se ne radi o formiranim odraslim osobama već o mladim ljudima koji se nalaze u procesu učenja. Prenesemo li taj problem na neko drugo područje kao npr. glazbu ili književnost, možemo se pitati kako bi izgledale glazbene izvedbe ili literarni uratci učenika koji bi u drugom ili trećem razredu stvarali po uzoru na naјsvremenija ostvarenja. Moramo, dakle, poći od činjenice da bez obzira na to koliko smo vezani uz učenike, to nisu naše izložbe, već njihove, sa svim pripadajućim prednostima i nedostacima u izvedbi. Konačno treba vjerovati kako mladi donose nove vrijednosne sudevine i imaju drukčiju perspektivu od nas i da ih u tom smislu ne bi trebali usmjeravati. Možda će tada odrednice kao konzervativan i avangardan, iz tih novih perspektiva prestati biti vrijednosne odrednice već odrazi temperamenta i karaktera.

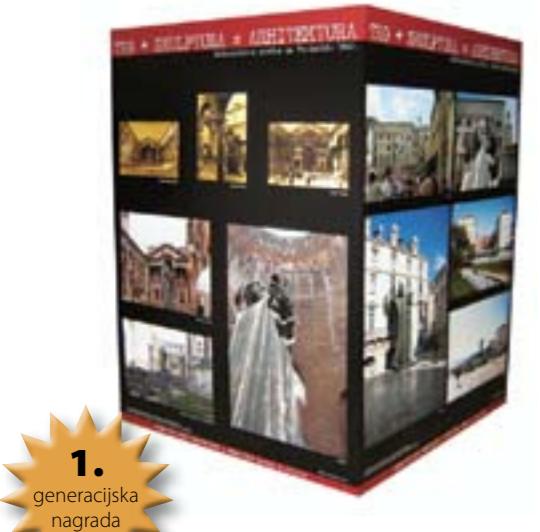
Na koncu bih se vratio našem velikaru Ivanu Meštroviću s misljem da njegov konzervativizam proizlazi iz njega samog kao odraz njegove veličine i snage, a ne slabosti ili nedostatka.

Davor Lucianović, prof.

Nagrađeni

Vana Haklička, 4.raz.

1.
generacijska
nagrada

TRG+SKULPTURA=ARHITEKTURA

Dizajner unutrašnje arhitekture
Kombinirana, kaširana fotografija (prezentacija)
Mentor : prof. **Sela Tecilazić**

Ivana Markov, 2.raz.

2.
generacijska
nagrada

VJEĆNOST JE TVOJ DOM

Dizajner keramike
Keramika
Mentor : prof. **Ivana Čulić**

Moana Petrović, 2.raz.

3.
generacijska
nagrada

KONTEMPLACIJA

Dizajner unutrašnje arhitekture
Fotografija
Mentor : prof. **Duje Rončević**

Ana Kadijević, 3.raz.

3.
generacijska
nagrada

SAN O TRGU SPOMENIKA

Aranžersko-scenografski dizajner
Kombinirana teh. (sol,staklo,granit,metal)
Mentor : prof. **Nastja Radić**

Natjecanje grafičara u Zadru

Tina Bečica, 3. raz.

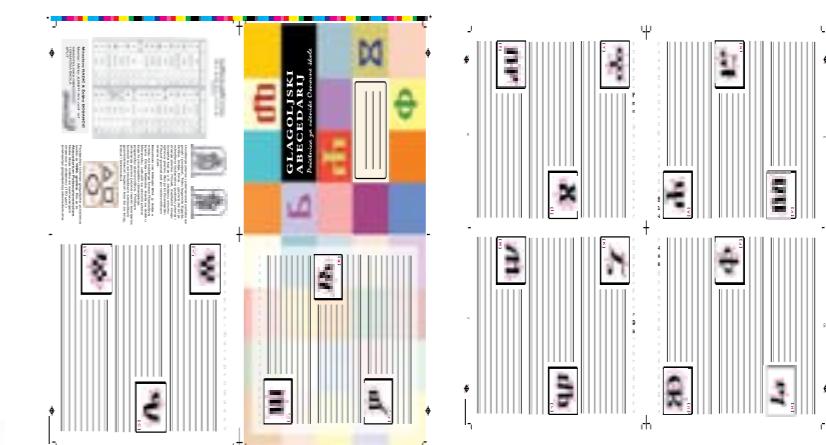
1.
nagrada
DIŽAJN

VIZUALNI IDENTITET GLAGOLJAŠKOG MUZEJA

Mentor : prof. **Elza Vukičević**

Miroslava Radić i Željko Bosančić, 4. raz.

1.
nagrada
GRAFIČKA
TEH.

LAGOLJSKI ABECEDARIJ

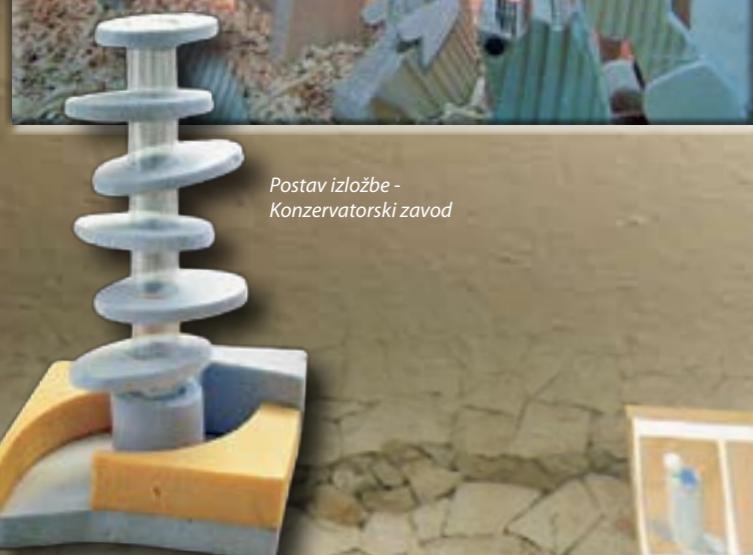
Mentor : prof. **Mirko Jurko**

Božićna čarolija - Jaslice

Postav izložbe - Konzervatorski zavod

Tradicionalno, tokom nastavne godine 2008./2009., u našoj školi je ukrašen atrij najuspješnijim učeničkim radovima. Sudjelovali smo u buđenju božićnog duha, te je uspješno postavljena izložba radova u Galeriji konzervatorskog zavoda. ✓

Izložbe

Priče iz našeg atrija, i Galerije konzervatorskog zavoda

Postav izložbe - Konzervatorski zavod

Postav izložbe - Konzervatorski zavod

Otviranje izložbe u Galeriji konzervatorskog zavoda

Postav izložbe - atrij škole

Postav izložbe - Konzervatorski zavod

Državna natjecanja srednjih škola u Graditeljskoj obrtničkoj i grafičkoj školi u Splitu

2. DRŽAVNO NATJECANJE UČENIKA GRAFIČKIH ŠKOLA REPUBLIKE

U šk. 2009./2010. god. po četvrti put se organizira susret najboljih učenika i nastavnika srednjih strukovnih škola iz Obrazovnog sektora grafička tehnologija i audiovizualne tehnologije na državnoj razini.

Dostavljamo vam obavijest o pripremama za natjecanje.

ORGANIZATOR:

Agencija za strukovno obrazovanje, Državno povjerenstvo, Graditeljska obrtnička i grafička škola u Splitu

VREMENIK:

- 28. – 30. travnja 2010.

PODRUČJA NATJECANJA:

- grafička tehnologija
- grafički dizajn
- multimedija
- smotra fotografija (zasebna kategorija)

SUDIONICI NATJECANJA:

- škole i učenici koji se obrazuju za zanimanja u Obrazovnom sektorju grafička tehnologija i audiovizualne tehnologije, a prema utvrđenim kategorijama

ZADANA TEMA NATJECANJA

Hrvatska tradicijska glazba

Ljubav prema glazbi i struci stoljeni u ovoj temi i zadatu mogu

klornog bogatstva, te životnih, gođišnjih i vjerskih običaja i ciklusa. Uradci hrvatsku tradicijsku glazbu mogu prikazati i u usporedbi sa srodnim glazbama europskih pa i izvaneuropskih zemalja.

Posebno mogu biti istaknuta karakteristična glazba svake regije i njihova uporaba, načini pjevanja,

te plesovi kao društvena aktivnost po pojašnjena fotografijama, video (audio) zapisima ili grafički shemama koraka.

Viša razina promišljanja podrazumjevala bi diskurse i vrednovanja u različitim povijesnim, društvenim i ideološkim ozračjima.

ORGANIZACIJA NATJECANJA

Ovogodišnje natjecanje se provodi u dvije natjecateljske faze:

- zadatak na temu, izrađuje se u školi uz vodstvo mentora – ZADATAK 1.
- samostalnog praktičnog rada na samom natjecanju – ZADATAK 2.

Područje natjecanja: GRAFIČKI DIZAJN

Vrsta rada: EDUKATIVNI PLAKAT

Dijelovi rada koji se šalju za državno natjecanje (Zadatak1):

1. edukativni plakat
2. elaborat

Smjernice za izradu rada:

Kod izrade rada treba voditi računa o osnovnoj ideji i kompoziciji likovnih elemenata, uskladenosti i smislenosti svih grafičkih elemenata, od ilustracija, fotografija, teksta, te drugih elemenata koji bi u logičnom smislu ostvarili ideju edukativnog prijenosa informacija, te jasno i kreativno odgovorili na zadatu temu. Treba voditi računa o kvaliteti tehničke i estetske

plodno tlo upravo u učeničkoj skupini trećih i četvrtih razreda, te potaknuti veliki broj učenika koji će se iskazati kreativnim rješenjima.

Jednako je vrijedno potaknuti učenike na bavljenje vrijednostima nacionalne kulturne baštine, čiji se fundusi neumitno zabavljaju i troše. Globalizacija je u širem kontesu pozitivna na mnogim poljima, no baš u glazbi dovedi do prihvatanja općih standarda i otuđivanja od vlastitih zvukova i napjeva koji, ako ih bolje pogledaju, mogu biti više nego inspirativni!

Cilj teme je educirati učenike o bogatstvu i raznolikostima hrvatske tradicijske glazbe, kroz pojedine hrvatske regije: Slavonija, Baranja i Srijem, Međimurje i Podravina, Sjeverozapadna i središnja Hrvatska, Istra i Kvarner, Gorska Hrvatska, Dalmacija (obalni i otočni dio), njihove regionalne izvođače i prigode izvođenja. Moguće je kroz grafičke ili multimedijalne iskaze pokazati tradicijsku glazbu cijele Hrvatske, prema vlastitom kreativnom videnu.

Tradicijska glazba može biti prikazana u kontekstu zaboravljenih narodnih običaja i obreda, fol-

Smjernice za izradu rada:

Kod izrade rada omota CD sa knjižicom treba voditi računa o kvaliteti idejnog i grafičkog rješenja, tehničkim elementima pripreme za tisk i uvez te kvalitetno pripremljenim elaboratom

Zadatak 2.

-provodi se praktična provjera izrade definiranog zadatka primjenom programa Illustrator, CorelDraw, Photoshop, InDesign prema predlošku i koristeći bazu podataka fotografija i teksta

Područje natjecanja: GRAFIČKI DIZAJN

Vrsta rada: EDUKATIVNI PLAKAT

Dijelovi rada koji se šalju za državno natjecanje (Zadatak1):

1. edukativni plakat
2. elaborat

Smjernice za izradu rada:

Kod izrade rada treba voditi računa o osnovnoj ideji i kompoziciji likovnih elemenata, uskladenosti i smislenosti svih grafičkih elemenata, od ilustracija, fotografija, teksta, te drugih elemenata koji bi u logičnom smislu ostvarili ideju edukativnog prijenosa informacija, te jasno i kreativno odgovorili na zadatu temu. Treba voditi računa o kvaliteti tehničke i estetske

izvedbe rada (kvaliteta slike, tipografije, ilustracija, fotografija), te o logici grafičke poruke i njenog prijenosa ciljanoj dobroj i korisničkoj skupini, od izbora ilustracija, fotografija, teksta, uskladenosti boja te kvaliteti i korisnosti primjene napravljenog plakata u edukativne, didaktičke, prezentacijske, marketinške i druge svrhe

Zadatak 2.

je jednostavni uradak blisko vezan za temu, a izrađuje se iz zadane baze podataka, kakvu koriste i ostali natjecatelji te alata i programa u skladu s nastavnim planom i programom (Illustrator, CorelDraw, Photoshop, InDesign). Zadatak 2. se izrađuje samostalno u zadani vremenskom roku.

Područje natjecanja: MULTIMEDIJA

Vrsta rada: INTERAKTIVNI MULTIMEDIJSKI PROJEKT NA CD – U ILI DVD – U

Dijelovi rada koji se šalju na državno natjecanje (Zadatak 1):

1. elaborat
2. gotov multimedijalni projekt na CD – u ili DVD – u

Smjernice za izradu projekta:

-na državnom natjecanju kod izrade rada treba voditi računa o kompleksnosti interpretacije teme različitim multimedijalnim elementima (animacija, video, zvuk, fotografija, ilustracija) integrirano u smislu, logički povezani i vizualno dojamljivo cjelinu kroz tri osnovna elementa koji čine kvalitetuprojekta: DIZAJN, TEHNIČKA IZVEDBA RADA I UPORABNA VRJEDNOST

-ukupno trajanje svih multimedijalnih elemenata čije trajanje se može izmjeriti (npr.video zapisi, slideshow i sl.) mjerjenih u nizu ne smije prelaziti cca 30 min.

ske izvedbe rada (kvaliteta slike, tipografije, ilustracija, fotografija), te o logici grafičke poruke i njenog prijenosa ciljanoj dobroj i korisničkoj skupini, od izbora ilustracija, fotografija, teksta, uskladenosti boja te kvaliteti i korisnosti primjene napravljenog plakata u edukativne, didaktičke, prezentacijske, marketinške i druge svrhe

15. DRŽAVNO NATJECANJE GRADITELJSKIH ŠKOLA REPUBLIKE HRVATSKE UZNANJIMA IVJEŠTINAMA GRAĐENJA "GRADIMO ZAJEDNO NAŠU HRVATSKU"

ORGANIZATOR:

NATJECANJE U VJEŠTINAMA

GRAĐENJA

- zidar
- tesar
- keramičar
- soboslikar-ličilac
- monter suhe gradnje
- rukovoditelj samohodnim građevinskim strojevima

VREMENIK

-25.-27.OŽUJKA 2010.

SUDIONICI NATJECANJA:

- 33 škole Republike Hrvatske i njihovi učenici koji se obrazuju za zanimanja u Obrazovnom sektorju graditeljstva

Kroz državno natjecanje učenici će uređivati prostore Kliničkog bolničkog centra!

NATJECANJE U ZNANJIMA

- građevinski tehničari
- arhitektonski tehničari
- geodetski tehničari

SVIM SUDIONICIMA NATJEĆANJA ŽELIMO USPJEŠNO SUDJELOVANJE NA NATJEĆANJIMA!!

Život je umijeće crtanja bez brisanja guminicom

Piše_Petra Petanić 4.a

Mutno sunce probijalo se kroz posljednje tragove noći. Ona je stajala na rubu visokog nebodera zatvorenih očiju. Nema nikoga pored nje osim hladnog vjetra koji joj mrsi kosu i ledi krv u žilama. Nikoga osim nje i njene savijesti. Odluka je donešena. Njen život završava tu i sada!

Zatvorenih očiju upijala je zvukove i mirise grada posljedni put kao da je prvi. Danas kao nikad prije činili su se tako intenzivni.

Odlučila je posljednji put razmotriti svoj život. Sve posutke i pogreške koje su je stjerale u kut. Njena savjest joj nije mogla oprostiti. Bijeli otrov ju je progutao te je sad bila žrtva vlastite gladi za drogom. Gladi koja nikad nije prestajala. Žalila je za danom kada je neoprezno krenula putem

bez povratka. Putem mnogih kojih su na ovaj ili onaj način završili kao ona. Prošlost je napokon stigla na naplatu. Život joj je bio poput slagalice koju nikako nije mogla posložiti. Provodila je dane i noći u bescijlnom lutanju gradom. Život joj se oteo iz ruku, iako bi se moglo reći da ga je sama pustila.

Otvorila je oči i našla se na istom mjestu. Mutni obriši sanjivog grada prostirali su se pred njom. Shvatila je da ne može skočiti jer to ne znači da je uzela kontrolu nad životom. Baš naprotiv to bi značilo da je izgubila bitku. Ne! Odlučila je ostati i boriti se. Boriti se s vlastitom prošlošću, boriti se sa saviješću i naposljetku ovisnošću. Ne može promijeniti prošlost, ali može učiti iz nje. Vrijeme je da uzme život i sudbinu u svoje ruke. Naposljetku nije li život samo umijeće crtanja bez brisanja guminicom?

Napravila je korak natrag te se okrenula i nestala u magli ranog jutra...

Piše_Petar Brkljačić 4.a

Suprotnost. Individualizam. Posebnost. Čemu objašnjavati. Ovo su neke od osobina ljudi koji se pokušavaju "stopiti" odnosno prilagoditi društvu u kojem živimo, društvu bezobraznog i kritičnog svijeta, društvu nemoralizacije, rasizma i okrutnog nacionalizma.

Za primjer uzimam Gregora Samsu, trgovčkog putnika, nešto drugačijeg od ostalih, ranjena i sputana, bezvoljna za život. Skoro pa da sam i 100% siguran da je svijet u kojem živimo zašao vrlo duboko, skoro do dna, do kraja; do kraja puta gdje svijet nestaje. Kritiziranja su prešla svoje granice, granice do kojih se može i smije doći, doći bez izrugivanja i gadljivog podmijeha, poput onih iz najgorih noćnih mora. Svi smo mi ljudi. Ljudi od Boga storeni. Zašto se zamarati i dirati u tudi privatnost, privatan život koji

može biti ovakav ili onakav. Čemu sve to kad imamo svoj život, svoje ciljeve, svoju obitelj, prijatelje i slično. Očito je da pojedinci i društvo u današnjem svijetu propadaju jer nemaju te svoje ciljeve za život, za budućnost, za bolje sutra. No, međutim, takvi ljudi najčešće imaju volje za kritike i slične stvari. Važnu ulogu u životu ima i odgoj. To je susret dviju duša, starije, zrelje i naprednije i mlađe još nerazvijene. Živu i toplu riječ ne može nitko i ničim zamijeniti. Gdje nema čistog, prinosnog i toplog odnosa odgajatelj - odgojnici, tu nema odgoja.

Ovo je tema o kojoj se može i o kojoj će se pričati i raspravljati stoljećima. Općinenost "drugačijim" ljudima postalo je svakodnevno, svakodnevni suruvog života. Mnogo puta sam se uvjeroio u to, da kad društvo misli o nekom da je drugačiji, da ne

Svijet u čiju je zamku upao Gregor Samsa

Ali svijet je svijet, i ljudi tek su ljudi. Put vedra neba diži svoje čelo. I budi svoj!

A. Šenoa

Piše_Marina Ozretić 3.a

Budi svoj! Hm...tako fascinantno i nedostizno zvuči, zar ne? Bar u današnjem društvu...mnogi misle kao i ti! Da, tako lako za reći, al' ne i za provesti u djelo. Mislim moguće je, s moje strane, ali ne i u labilnom društvu kojeg si i sam dio, čovječe. Poruka našega pisca kako je primamljiva, ali ipak mislim da je to teško, možda lakše u današnje vrijeme nego prije pedesetak godina. Ljudi su tada, u ono „vrijeme konzerve“ živjeli onako kako su drugi htjeli i propisali. Jednostavno se nisu znali izboriti za sebe, do jednog proljeća... Sjeća li se? Tada se bar malo, za mravicu, sve pomaklo...

Mi smo se pomakli, da, ali tek za nekih pet godina što se tice ophodenja i ponašanja u odnosu ljudi. Nesretna „konzerva“ je

preživjela za bar nekih 70%. I ti si jedna od tih „konzervi“. Oprosti, zvuči uvrijedljivo, ali od toga ne možeš pobijeći! Dan-danas se pokoravamo nekim „zarezima“ od ljudi, koje su izabrali mrtvaci, ali dobro je... Ovi bar tako kažu. I ti to misliš, lakše ti se pokvari nego odupirati. Ipak, počelo je. Bar su naši studenti shvatili da je u našem društvu nešto trulo. Čovječe, pogledaj svijet oko sebe, razmakni maglu i vidjet ćeš prizore potresne, i nesretne i bolesne, jad i nevolju. Nek' prođe još jedan „šugav“ dan, a sutra se probudi. Proći će migrene, samo nešto napravi. Kako kaže Šenoa „Budi svoj!“ Znam, misliš ja sam nitko i ništa, ali zato nam društvo i nije stabilno jer svi tako misle.

Od nekoga nešto treba i započeti makar se osjećaš kao kap

vode u moru. Sve što se započelo pošlo je od jednog pojedinca. Potrudi se, razmisl! Ja sam odlučila, a ti?

Piše_Klara Đapić 4.a

Likovna kultura, bučenje u razredu, profesor energično upozorava na tišinu... Uvodna rečenica: „Kvalitetan list je najbitniji element slikara.“

Rečenica usječena u pamćenje, 6 godina nakon, napokon nadopunjavam da su 3 osnovne boje te boje mješaju toliko različitih tonova. Početni argument je kvalitetno pomagalo no nije li najbitnije mješovitost i kreativnost životnog umjetnika. Pravi omjer hrabrosti, stalogenosti, komunikacije, topline, hladnoće i mnogih drugih čimbenika dovodi do vrhunskog umjetničkog djela koje je pamćeno i stoljećima... Studiranje vlastitog djeła, dugoka koncentracija te trud unesen u stvaranje slike, ključni su. Zanemarivi drhtaj ruke, savr-

šenstvo nestaje, no postoji li uopće, kako da ga se pozna?

Zar iz greške ne pronalazimo novu stvaralačku tehniku te poboljšano, unikatno, jedinstveno djelo. Kombinacija ravnih, gracijonih linija, upečatljivih mrlja raznih boja što su međusobno preklapaju u novonastale tonove te nestašnih točkica, što su oku nevidljive no konцепцијi djela apsolutno značajne. Vatrena crvena, obrambena plava te oku vidljiva žuta osnove su. Pletenje boja, međusobne dobre i loše, uspješni i neuspjeli pokušaji, energični te monotoni pokreti, sigurni i riskantni, ponavljam, nije li stvar u omjerima? Nemogućnost povratka na staro, brisanje grešaka, višaka te ostataka čine djelo posebnim. Svrbež prstiju gledajući

Život je umijeće crtanja bez brisanja guminicom

Život je umijeće crtanja bez brisanja guminicom

Piše **Mila Roglić_4a**

Zivot je doista umijeće crtanja bez brisanja guminicom. On je dar u kojem upoznajemo sami sebe i okolinu. Kroz njega gradimo svoju osobnost i karakter, svoj izraz, te upoznajemo i tražimo istinu o sebi.

Traganje istine o sebi nas dovodi do zaključka, u kojem je život doista najveća umjetnost. Zbog toga što u njemu unosimo svoju cijelovitost. Kroz taj proces, svatko gradi i proučava život na svoj poseban način, ali ga svi mi započinjemo graditi i upoznati jednako. Rađamo se iz majčine utrobe i postepeno učimo osnovne funkcije za preživljavanje. Taj stadij možemo opisati kao olovku koja lagano ostavlja obrisne linije po papiru i stvara skicu neke ideje.

Papir je podloga, odnosno naš život, koji čeka da se ispunji i da ispriča priču o nama, dok je olovka početno sredstvo koje predstavlja nježnost, nesigurnost, glatkoću te razdoblje djetinjstva. Kao dijete naučimo mnogo toga te nam to znanje koristiti kroz daljni razvoj i omogućavati nam bolju snalažljivost u životnim situacijama. Tako olovka počinje biti jedno sredstvo koje me usmjerava i koje se i samo unutar sebe može graditi. To ovisi o našim željama i snovima.

Netko voli živjeti u krugu istog, jer ga ne zanimaju nova saznanja i jer voli sigurnost u poznatome. Dok ima onih koji će olovku zamjeniti novom tehnikom, kao pojmom novog razdoblja u životu ili kao sklop više iskustava u jednom razdoblju. Tako prelazimo na tehniku ugljena odnosno razdoblje mladosti. Gdje dijete dolazi do stadija puberteta i tu svojim postupcima i značiteljom uzima gotovo sve polete i tehnike umjetnosti, kako bi našao smisao za daljnji razvoj samog sebe. Kroz to razdoblje on zna mnogo pogriješiti, učiniti mnogo nepravilnosti koje se oslikavaju u neravnim, zakriviljenu, zatvorenu liniju ili pak mrlju, kao simbol nekog većeg propusta. Kada dijete proba, prouči i

vidi sve, počinje razvijati svoju glavu. Počinje uvidati svoje greške i za njih odgovorno prihvati kaznu. Tada nastupa doba zrelosti u kojem slobodni dio papira biva ispunjen novim iskustvima, a mjesto starih pogrešaka se popravlja kao simbol naučene lekcije, koja neće dovesti do iste pogreške. Doba zrelosti je gotovo jednako dugu kao i doba mladosti, jer tada dijete nije više dijete, a opet nije tinejdžer. Dijete je odrasla osoba koja stvara svoj izraz. Stvara svoju udaljenost u nekoj tehnički i u nekom poslu, te i sam otvara novo poglavje, pa i mogućnost nekom novom, da počinje stvarati svoj izraz i svoju umjetnost na papiru, točnije stvara nov život i priču, a ujedno nastavljati gledati i proučavati svijet. On je tada u doba starosti, točnije na vrhuncu svojih postignuća u periodu između zrelosti i početka starosti. Tada je svoj život opisao i obogatio do samog kraja i postepeno ga završava, usporenim tempom. Koji predstavlja sretnu i zadovoljnu starost na izmaku snaga, no, s privrženim ciljem. Tada nestaje i olovka i ugljen i polet i tehnika, ostaje samo papir odnosno podloga na kojem se on izrazio.

Ostaje njegovo djelovanje, njegov duh, njegov smisao i povijest razvoja. Točnije stvoreno je veličanstveno umjetničko djelo koje je neizbrisivo. To djelo je simbol dojma i sjećanja, koje čovjek ostavi na svoje bližnje, i on je također simbol besmrtnе duše koja će ostati zatočena na papiru, sa vrhom u ispričanoj priči o samom sebi.

Piše **Mirko Čalušić_g4m**

Nineteen Eighty-Four is a dystopian novel written by George Orwell. It depicts a bleak future where the government controls everything, and the nations of the world are in constant war. It is one of the most influential novels of the 20th century, having incorporated the concepts of "the Thought Police" and "Big Brother" into the mainstream language. Often when we speak of invasion of privacy, or totalitarianism in today's world, we use the phrase "Orwellian".

Nineteen Eighty-Four, Orwell's last novel, is, in my opinion, his best. It is often misinterpreted as a vision of the future, which some believe is our present, or as an attack on Socialism. Orwell's novel is actually a warning that any country, any race, can lose the fight against totalitarianism. The people of Oceania (one of the three superstates in the world) know they are being watched and controlled by Big Brother. Most of them do not care. They are workers, ants, brainwashed and ignorant. They live for the Party and die for the Party. They have no purpose in life other than that.

The Party rules over everything. They are all-seeing and all-powerful. Their slogan is: WAR IS PEACE, FREEDOM IS SLAVERY, and IGNORANCE IS STRENGTH. These words are powerful and true in a frightening way. Oceania is in constant war with its neighbours. War boosts their economy, freedom only means death, and ignorance is what keeps the masses satisfied.

The novel has its bad points. Firstly, Orwell is a journalist, not a writer. His words lack of poetic strength of better writer, yet he is not incompetent. He is mostly aware of his limits, so he keeps it simple. Secondly while it is insightful and frightening, it is my opinion that total control in today's world, in a culture that already has everything it wants in more, is not achieved by explicit means, but rather in a way similar

to the society described in Brave New World. While in protagonist in 1984 are forbidden pleasure, in Brave New World, control is attained through entertainment and pleasure are valued most of all, and people are too inert to care, the dystopia under the guise of utopia, as described in Brave New World, rings truer to the modern reader.

Nonetheless, the good points far outweigh the bad. In my opinion, this is a strong novel that shows how easy it is to control the masses through ignorance and sexual repression. Nationalism is the glue that binds these two together, and focuses the frustration and ignorance into a blind loyalty to the party, because there is no other reason to live.

The characters are somewhat archetypal, though this is not a bad thing. Winston is an everyman, and this only makes his fate more tragic and the underlying message more resounding. Julia is "Eve"; she is the temptress in a reversal of a classic Biblical tale. Through his relationship with Julia, Winston finds a reason to rebel against the party.

Lastly, the ending is truly chilling and powerful. Winston and Julia get in contact with the rebel leader, and there is a small glint of hope. But we find out that there is no true rebellion. It is all a fabrication, a trap set up by the party. It is truly brilliant: the rebels serve both as a dangerous internal enemy, making the loyalists support of the party even stronger, while also serving to catch the unsatisfied citizens who might wish to join the rebellion.

Winston and Julia are not executed or imprisoned. Their faith is much worse. They are brainwashed into loving Big Brother, and the will never be truly free.

In conclusion, I have found this novel to be extremely enjoyable read, and I recommend it to anyone who cares, because we must not remain complacent. Complacency breeds totalitarianism.

The world of Nineteen Eighty-Four

In English please!

Twilight

Piše_Lea Božić_2a

I have several favourite books, but at the moment I find the "Twilight" series of books the most interesting. I will write about "Breaking Dawn", the fourth part of the series written by Stephenie Meyer.

The book starts where "Eclipse" finished. In the first part of the book, Bella is getting married to Edward. She tells how much she hates that but she has to do it to be turned into a vampire by him. She also describes their honeymoon. They spend some nice time there but Bella soon finds out that she is pregnant. The pregnancy worries Edward so they

go back to Forks. In the meanwhile, Jacob is still angry with Bella because she wants to become a "bloodsucker".

In the second part of the book, everything is seen from Jacob's point of view. He talks about Bella's pregnancy and her poor health. He also succeeds in living with vampires so that he could see her. After Renesme's birth, he thinks Bella is "dead" and he wants to kill the baby. However, when he sees her he falls in love with her.

In the third part, Bella finally becomes a vampire. She describes a horrible pain during the

process. Since she is a new vampire, Edward is concerned about her reaction to Renesme but everything turns out right. A few months later, Volturi decides to eliminate them. So, the Cullens are preparing to attack thinking there is no chance of surviving. They also call some of their vampire friends. The werewolf pack decides to help them, too. Once again, everything comes out well and the book has a happy ending.

I really liked this book. Once I started reading it, I just could not stop. Nowadays, the book is very popular and there are films based on the series. ✓

About three things I was absolutely positive.

First, Edward was a vampire.

Second, there was a part of him - and I didn't know how dominant that part might be - that thirsted for my blood.

And third, I was unconditionally and irrevocably in love with him.

My favourite film is "This is it". It is about a famous singer and dancer Michael Jackson. This film is a documentary about the last days of his life.

When the King of Pop died, that was a shock for everyone. All the news were about him and all the time you could hear his songs and see his pictures. So, some people who had been working with him made a film about his preparation for a new tour. Michael hadn't been on tour since 1990's so he wanted to go on a new tour called "This is it". Sadly, he had died one week before it started. The film is about the time when Michael was practicing for his tour and it's really nice to see the man who was always perfect on stage

making mistakes. He always smiled, talked with the people all the time and didn't look like a big star at all. The dialogues are very interesting. Michael was very kind to people and he made jokes all the time. The locations are exciting and the scenes are interesting because you can see how the performance would look like if he were alive. It's full of special effects. The costumes are realistic and interesting because Michael was always wearing shining outfit.

I just love this film because it shows us that he was a kind and cheerful man who loved this world and the people around him. In spite of his age, he was a brilliant performer. I recommend you to watch this film and you won't be sorry. ✓

Trud i upornost se i te kako isplate!

Uskoro
će Paraolimpijske
igre u Londonu
2012. godine, a Ante je
pokazao kako ima volje
i snage zaplivati
i prema
Londonu!

Zlatni Ante Rada

Razgovarale smo s vrlo ambicioznim učenikom naše škole, Antonom Radom. U priči smo se dotakle njegovog života, svega onoga što ga ispunjava, a kroz šalu i smijeh smo zaista uživale u ugodno provedenom vremenu.

Ante je dečko koji se bavi plivanjem te unatoč bolesti osvaja razna odličja na natjecanjima. Uz snažnu volju, podršku najbližih i prijatelja, jedan je od najboljih plivača na prvenstvima za osobe s invaliditetom. U nepre-

Osim što je uspješan sportaš, Ante ide u glazbenu školu, svira mandolinu i klavir, te je odličan učenik g1m razreda!

stanom kontinuitetu trenira već šest godina i do šest puta tjedno. Ante uživa u putovanjima, a natjecao se diljem Europe i drugih kontinenata.

Oduševljen je prijateljima s treninga te trenerom Slobodanom Glavićem, koji volontira u

njihovom klubu „Cipal“. Uzor mu je Mihovil Španja, osvajač odličja na Paraolimpijskim igrama na Islandu i želio bi postići odlične rezultate poput njega.

No, sport nije Antina jedina preokupacija. On, naime ide i u glazbenu školu, svira mandolinu i klavir te je odličan učenik g1m razreda. Svaka čast Ante!!!

Slobodno vrijeme provodi uglavnom za računalom, voli slušati glazbu, osobito rock te izlazi vani s društvom po splitskim

sportskim rezultatima, ali i uspjehom u školovanju. On je pravi primjer i uzor mladim naraštajima te dokaz da se trud i upornost i te kako isplate u životu.

Želimo mu puno uspjeha u svim sferama njegovog života!!!

Zvijezde naše škole, s kojima se sigurno možemo pohvaliti!

Peace, love and

Unit X

Dva srednjoškolca ,od kojih je stariji Gianluca de Pol ('91 god.), te mlađi Jan Hajsok ('92 god.), pripadnica grupe Unit X, koji su u kratkom vremenu postali jedna od najboljih plesnih grupa u Hrvatskoj

Pišu_Marica Pažanin 3.a
Marija Nakir 3.a

Zadatak dviju nespremnih i krajnje nesigurnih "novinarki", (prije put okušavamo novinarske vode), bio je intervjuirati zvijezde naše škole, s kojima se sigurno možemo pohvaliti .

Za početak smo odlučile uvesti vas u nekima opće poznate detalje o Unit X-u.Iako su zbog prijave na Super Talent i njihovog iznimnog plesnog dara, te naravno talenta gotovo preko noći postali poznati diljem Hrvatske, a vjerojatno i šire, evo za one koji nisu upoznati:

Grupa se formirala tijekom godina, a osnovana je 2004. godine. Naziv Unit X, grupi su dali osnivači Ivan Marušić (Bboy Xtreme) i Marko Sajc-Budija (Bboy Flex), iz nepoznatog razloga. Crew se sastoji od 10 članova, 3 srednjoškolca, 5 studenata,profesorice kinematografije i servera računala. Plesom se bave vrtoglavih 10 godina, plešu "MIXSTYLE" u što spada: Hip-Hop, House, Popping, Brakedance, Discodance i Akrobatika...

Njihova međusobna druženja i prijateljstvo koje postoji više-manje koliko i treniraju čini ih povezanim ekipom. Kako su rekli "volimo,volimo plesati", ples ih ispunjava u potpunosti, naglasak na metafizički. Gledaju na ples kao na umjetnost, kao što i je. Za sebe kažu da su zgodni,šarmantni i vrlo simpatični i izrazito je važno reći da je Jan čelav, za sve one koji neznaju, momak (u našem splitskom žargonu) ima rupu (čelu) na sredini glave zbog umjetničkog plesanja. "Ljudi nas s guštom gledaju, jer nisu znali da tako nešto postoji u Hrvatskoj, jer do sada nije razvijeno toliko" rekli su nam. Pomoću Super Talenta probili su plesne scene. Sve svoje probe imaju u klubu D'N'F - u!

* Kada ste saznali neke opće stvari o njima, evo sada i nekoliko pitanja...

* Dobar dan !

Jan:"Dan"

Gianluca:"Noć!"

* Imate li svoje nadimke u ekipi ?

Jan: Imamo, Bboy Jaje

Gianluca: Bboy Flit

Nismo htjeli istraživati oda-kle nadimci, neka im to ostane onako, privatno. Bboy = Break BoyWW

* Zašto si počeo plesati?

Jan:"Počeo sam plesati jer sam bio malo hiperaktivno di-te s velikom željom da se naučim vrtit na glavi, jer sam to vidjao na tv-u" (otuda čela :)

* Imaš li uzore i tko?

Jan: "Uzori su mi ljudi koji žive od onoga šta vole raditi".

* Kako trenerate?

Gianluca: "Kad treniramo nema nekog velikog režima, prije probe se malo svadamo i vridamo, tako da svi kažu šta imaju, da posli nema velikih priča iza leđa "

* Koliko ste vježbali za Supertalent?

Gianluca: "Za Supertalent smo radili 6-7 sati dnevno i nismo imali život uopće"

* Što ti je najveći gušt u plesu (što najviše voliš)?

Jan: "Najveći gušt mi je kombinacija iz glave izvaditi na plesni podij, a da uspijem"

* Tko vam smišlja koreografiju?

Gianluca: "Svi zajedno smišljamo koreografiju, svatko kaže svoju ideju, ako svima paše ubacimo je u koreografiju..."

Jan: "Što bi značilo da sve

dosadašnje koreografije zapravo imaju djelić svakog u sebi"

* Koliko se dugo namjera-vaći baviti plesom?

Jan: "Namjeravam se baviti plesom sve dok mi tijelo ne otkaže" :

Gianluca: "Nisam razmišlja o tome"

* Što ti je najteže plesat (nemoj sada reći da ti sve ide iz prve i da ti je sve lako)?

Jan: Pa meni osobno ništa nije teško jer mi je lako raditi ono što volim, ali kad već inistiraš težak mi je Housedance i Breakdance jer je fizički naporno..."

* Kako bi se opisali?

Gianluca: "Drugi to bolje znaju" (lažne skromnosti, he-he)

Jan: "Dječak s viškom energije, zadovoljan svojim životom"

* Koja je tvoja najveća mana? (ovo je pitanje upućeno samo Janu)

Jan: "Najveća mana mi je što 90% mojih vršnjaka si-de ispred ekran-a cili dan ili su po kavama pa tu i tamo imam manjak motivacije, i šta ne pa-zim na svoje tijelo" :)

* Mislite li da ste bolji od drugih?

Gianluca: "Ne mislimo da smo bolji od ikoga jer prvenstveno cijenimo ples, tako znači i sve one koji ga izvode"

* Imaš li još koji hobи osim plesa?

Jan: "Sudjelujem u kulturnoj alternativi mladih "Hram" gdje radim akrobatiku s dje-com i nastojim živit život street artista..."

Naš novinarski zaključak!

Kada spojite izniman talent ovih naših vršnjaka, novo-stecenu slavu, na prvi pogled pomislite da se radi o nekim umišljenim momcima, ali, dapače, lako komunicira-ju, otvoreni su i simpatični u drugu ruku. Njihovi prijatelji bi se vjerojatno složili s našim zaključkom. Oni neka sude o našim karakterima, te načinu našeg intervjuiranja, a mi im od srca želimo sreću i uspjeh u daljnjoj karijeri u plesu.

Sudjelovali smo u humanitarnoj akciji godine!

Bojama do Radosti

U našoj školi već nekoliko godina djeluje volonterska grupa „CASPER“ u kojoj sudjeluju učenici i nastavnici. Rad grupe očituje se kroz izvođenje građevinskih radova, zidarskih, soboslikarskih, ličilačkih, pismoslikarskih i tiskarskih usluga, organiziranje dramskih predstava na dječjem odjelu bolnice i darivanje djece darovima koje su izradili učenici naše škole, sudjelovanje u projektima raznih udruga,..i još mnogo, mnogo toga! ✓

Pišu Janis Barbarić_2a, Petra Ana Čubelić_2a

Naša škola sudjelovala je u akciji u kojoj su mladi iz splitskih srednjih škola i ustanova oslikali Polikliniku za dječje bolesti i Dječji prijemni odjel KBC-a Split. Akciju su inicirali mladi na Sajmu ideja i ona je proglašena humanitarnom akcijom godine!!! Graditeljska obrtnička i grafička škola uključila se u akciju 23. i 24. 10.2009. Učenici su, u sklopu školske prakse, pod vođenjem profesora stručne prakse, odradili sanaciju i bojanje zidova.

Za male pacijente splitsku bolnicu oslikavalo je 11 naših volontera pod vođenjem profesora stručne prakse Siniše Kliškića i psihologinje Nataše Baras.

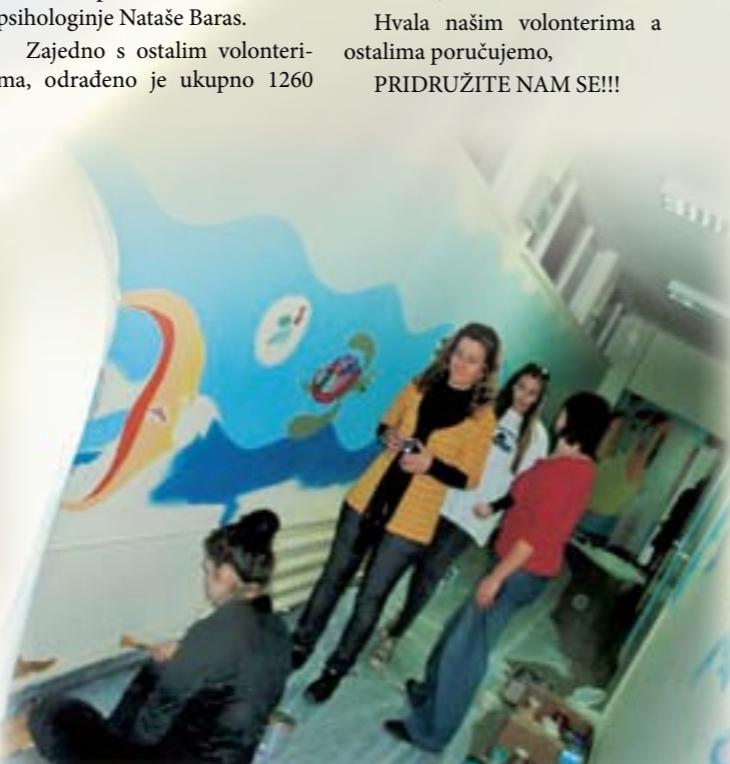
Zajedno s ostalim volonterima, odradeno je ukupno 1260

volunteerskih sati, a za svoj trud dobili su zahvalnice. Ovdje valja napisati kako je materijalna vrijednost radova i prikupljenih donacija bila čak 40 tisuća kuna. Taj oplemenjeni prostor svečano je otvoren 5.12.2009., na sam Međunarodni dan volontera.

Volonteri koji su sudjelovali u akciji su: Karla Gregov (2B), Korana Simat (2B), Janis Barbarić (2A), Ivana Mikulić (2A), Donatella Taljanović (2A), Petra Ana Čubelić (2A), Mario Peko (2A), Kliškić Marina (2A), Bilojelić Mate (1D), Drnasin Marjan (1D) i Pavičić Igor (3C).

Hvala našim volonterima a ostalima poručujemo,
PRIDRUŽITE NAM SE!!!

GOGS-i u akciji

CIGLE dobre

Jedan dan s **Ivanom Čaletom** (10) iz Ogorja Donjeg čiju je siromašnu i donedavno gladnu obitelj pomogla cijela Dalmacija

Piše **Damir Šarac**

(objavljeno u **Slobodnoj Dalmaciji**, 01.08.2009.)

Malokad priča o siromašnom djetinjstvu ima sretan konac, no ova je dokaz kako potrošačkim virusima nagriženo društvo zna priškocići potrebnijima. Ako priča o

Prikupljeno je oko 260 tisuća kuna, što u materijalu, što u novcu, što u rukama. Kuća se ne može promašiti, oko nje vrvi radnicima; postavljaju se ponistre, podižu pregradni zidovi, zida fumar...

obitelji desetogodišnjeg Ivana Čalete iz Ogorja Donjeg nije takva, ništa ne bi trebalo biti. 'Slobodna' je uputila SOS iz sela nepun sat vremena vožnje udaljenog od Splita: dječak je iznemogao od gladi, a na teško bolesne roditelje srušio se plafon. Još strašnije su bile fotografije užasa u kojem su Čalete živjeli usred mjesta, dva desetak metara od igrališta pred školom. Prozora nije bilo, vlagu je izjedala zidove, rupe su zatvarali stiroporom, hranili su se slabo i

Pod vodstvom prof. **Zdravka Čovića** naši učenici sudjelovali su u projektu obnove kuće malog Ivana Čalete

Kovačević. -Povuklo nas je kad smo vidjeli u kakvom je jadnom stanju bio dom ovih ljudi. Čovik triba doći i odraditi, nema se šta mislit, triba pomoći – jednostavno će prof. Čović, koji vodi odabranu četu učenika: -Kupin ih u osam ujutro po Splitu, i nema priskakanja. Onda se sitin da u školu kasne, a sad oni mene ujutro čekaju i ništa in nije teško, lipa je znati da ima mladih koji uče bit ljudi. Znamo ostati i do sedam navečer – ponosan je na svoje đake, a oni odvraćaju kako se profa ne libi bilo kakvih radova. - Maloprije je odvaljiva macon dva metra zida, a ko bi rekao na njemu – viču s terase trećaš Dario Goreta, Davorin Borovac, Leo Tadić, i drugim drugaš Tin Ukić. Inkartaju fumar visok šest i po metara, što im dođe kao sjajna praksa.- Bolje da smo ovde nego da visimo po kući. Profa je strava, radi sve s nama, a svoje marenje daje Ivanu. Pored ovoga izolirali smo teracu, štemali zidove, postavljali knauf. Ko bi ikad vidjela uživo kako se radi dimnjak, a ovde smo ga sami

digli – priča Tin.- A kad se kupate, šta vam kaže ekipa iz razreda? Kupamo se kad se vratimo, šta će nam bit za dvi, tri sedmice! Ekipa se rasputuje šta se zbijava, nismo im baš jasni – smije se Ukić. -Tinček, ritko je ovo – ljuti se Dario s fumara i maše sićom s cementnom smjesom. - Ma nemoguće, aj ne mogu više pričat, iden vidiš šta je – uozbiljio se Tin. Nad začpljenju gustirnu u dvorištu nadvili su se radnici poduzetnika Vinka Radmanasa Šolte, koji ima obrt za zanatske radove, a na

Radnici **Vinka Radmana** sa Šolte i prof. **Zdravko Čović** iz Splita čistili su čatrnju

Naš ravnatelj Ivan Kovačević i mali Ivan

Gotov fumar:
trećaš Dario Goreta i Leo Tadić

Srednjoškolci sve mogu kad hoće:
Tin Ukić u akciji

kući radi sve s popustom. Vrata i prozore postavlja tvrtka Panorama, i oni su dali srušenje, a Nenad Jonjić dodaje: -Bit će ovo najlipša kuća u Ogorju, kad je ovoliko ljubavi u nju uloženo! Učiteljica Mira nosi veliki popis Ivanovih dobročinitelja, žao bi joj bilo da se tkogod izostavi, ali nemoguće je svih spomenuti. Neka uživaju u tišini čina dobrote. Kako je Ivan sad? - A bolje, malo je ojača. Inače mi je dobro i pametno dire, bistar ka voda, al kad se naljuti onda je zafrkani... To je na mene. - Bi li vi pomogli? - Da iman para, bi prva. A šta ne bi kad vidiš sirotinju. Ko može ovin ljudima zahvalit, ne znamo ko su ni šta su, niti oni nas znaju, a kuću nam popravljaju... Napokon smo ulobili Ivana da pokaže svoju sobu, i njegov raspored: - Tamo krevet, ovde ce-de, a tu kompjuter. Bit će gotovo do Vele Gospe. - Imaš li kompjuter? - Neman, ima u školi, pa san naucija raditi, jednog dana ču ga imat. Tu ču ga staviti. I zaključat ču se unutra. - A štaš radi sam unutra? - Ne znan još, viđi da nije gotovo

Ivan Čaleta ipak će provesti sretnije djetinjstvo u Ogorju

Anoreksija & Bulimija

Prednosti, ali i fatalne posljedice.

Priredila **Asja Kralik g2.b**

Anoreksija i bulimija su ozbiljni poremećaji u prehrani iako im ljudi (pogotovo djevojke u adolescentnoj dobi) ne pridaju mnogo važnosti. Kada dođe do problema mnogi ga zanemaruju, a treba ga prepoznati i brzo reagirati. Roditelji ne vjeruju ni ne žele priznati da

bi im djeca mogla imati problem. I tako sve počinje, problem se ne uoči dok ne bude, nažalost, prekasno.

Pomoći neće tražiti nitko,

jer svi misle da je to normalno, neki su u početku i zadovoljni s ishodom, ali kasnije postaje fatalno. Istraživanja pokazuju da je u slučaju anoreksije ge-

netska nasljednost 24%-74%, te da ne može svatko biti anoreksičan iako im ta teorija propada gledajući na modele.

Rani znaci anoreksije ukazuju na pshološke promjene u mozku i izglađnjivanje. Anoreksija je djelomično izlječena kad se kilaža vrati na normalu.

Potrebno je uočiti i hitno reagirati na problem, kada dođe do kasnog stadija više nema povratka... ✓

ANOREKSIJA NERVOSA

Anoreksia Nervosa je stanje uma da ima kontrolu nad tijelom i tjelesnom težinom. Kod tog poremećaja tjelesna masa je 85% manja od normalne. Stalan strah od debljanja i ako je osoba podhranjena. Gubljenje na kilaži se postiže isključivo djetama i pojačanim tjelesnim aktivnostima. Osobe koje pate od anoreksije često uzimaju tablete za mršavljenje ili laksative.

Povraćanjem se troše voda i kalij, pa dolazi do poremećaja ritma srca i grčenja mišića. U težim slučajevima dovodi do smrti.

BULIMIJA

Bulimija je poremećaj sličan anoreksiji, a ipak totalno različit. Sličnosti su u tome da je svima cilj izgubiti na težini. Razlike su u tome da se anoreksičari izgadnjuju, a bulimičari se s druge strane prejedaju pa se "čiste" povraćanjem koje su sami izazvali. Kao i anoreksičari, bulimičari uzimaju tablete za mršavljenje i laksative, da bi izgubili na težini. Bulimičari mogu povraćati jednom mjesечно ili više puta na dan.

Smatra da se radi pritiska kod kuće pojavljuju prvi znakovi bulimije.

KAO LIJEČITI?

Kada liječnik dijagnosticira bulimiju, uz pomoći psihoterapeuta se uzimaju antidepresivi i proces savjetovanja o prehrani.

PSIHIČKE POSLJEDICE

Osobe oboljele od bulimije se najčešće ponašaju promiskuitetno, koriste droge, postaju ovisnici o alkoholu ili kleptomani. Osjećaju bespomoćnost i strah od neuspjeha. Razmišljaju ili pokušavaju smrtonosno.

KAKO PREPOZNATI BULIMIJU?

- * Pojačani strah od debljanja
- * Pretjerano konzumiranje hrane.
- * Tajno konzumiranje hrane
- * Čest osjećaj gladi
- * Preokupacija hranom
- * Nedostatak kontrole
- * Česta promjena raspoloženja
- * Depresija
- * Problemi sa zubima
- * Ispucale usne
- * Grlobolja
- * Nepravilan menstrualni ciklus

ALIENWARE

Piše **Teo Letnić g2b**

Alienware je američki proizvođač PC softvera, koji proizvodi high end računala posebno po željama PC igrača. Isto tako su njihovi sustavi namjenjeni i za tvrtke

Osnovana 1995. godine, Alienware tvrtka izrađuje računala sa vrlo dobrim hardware karakteristikama (takođe "high end" računala). To uključuje ne samo računala u domu (eng. Desktop PC) nego i prijenosna računala (Notebooks), medija centre i profesionalne sustave namjenjene tvrtkama.

Tokom godina, Alienware je dobio mnogo nagrada za vrhunsku kvalitetu i postao je respektiran diljem svijeta kao vrhunská marka za računala, koja se mogu nabaviti direktno i samo isključivo preko njihovih internet stranica iz Sjeverne Amerike, Europe,

Australije i Novog Zelanda. Američko sjedište tvrtke nalazi se u Miami-u, dok se glavno sjedište za Evropu nalazi u Athlone gradu u Irskoj. Prema podacima zaposlenih, ime "Alienware" je izabrano zbog toga što su osnivači tvrtke bili ljubitelji popularne TV-serije

"Dosej X" (eng. X-Files), od čega tvrtka da

je svojim proizvodima specifična imena, kao npr. "Aurora" ili "Area-51". Uz kućna i prijenosna računala, Alienware proizvodi odjeću, torbe, ruksake, podloge za miševe i šalice na kojima je vidljiv logo tvrtke. Za napomenuti je to da svaki kupac uz kupnju računala dobiva i besplatnu majicu sa

Računala posjeduju jedan neobičan izgled, zato što se razlikuju od normalnih PC kućišta i podsjećaju na vanzemaljce (zato i ime "Alienware"). PC kućišta ove tvrtke zasnuju se na kućistima tvrtke "Chieftec" i njihova modela "CS 601", gdje ih u Alienware tvrtki zovu Predator. U početku su se kućišta prodavala u raznim lakiranim bojama, čiji je vanjski materijal bio plastičan i to je davalo kućistima vanzemaljski izgled. Od ljeta 2006. se kućišta sa vanzemaljskim izgledom nude u drugoj generaciji koja nosi ime Predator 2. Ovo kućište više ne zasniva na poznatom Chieftec CS 601 i znatno je manje. Računala su vrlo omiljena zbog činjenice da ih se nemože kupiti u prodavaonicama za računala. Unatoč tome, momentalno se prodaju kućišta sa sličnim izgledom u prodavaonicama i to najviše od azijskih prodavača.

Slog

Area-51® 750i

Procesor: Intel® Core™ i7-920 2.66 GHz 8MB Cache
Grafička: 512MB NVIDIA® GeForce® 9800 GT
RAM memorija: 6GB DDR3 SDRAM at 1600MHz - 3 x 2048MB
Tvrdi Disk: 500GB SATA 3Gb/s 7200RPM 16MB Cache
Jamstvo: 3-Year AlienCare Toll-Free 24/7
Phone Support with Onsite
OS: Windows Vista® Home Premium (32-bit Edition)
Cijena: 14 304,90 kn ✓

ALX X58

Procesor: Intel® Core™ i7-965 Extreme 3.2 GHz 8MB Cache
Grafička: Dual 1GB NVIDIA® GeForce® GTX 280
RAM memorija: 12GB DDR3 SDRAM at 1600MHz - 6 x 2048MB
Tvrdi Disk: High Perf Data Security (RAID 1) , 750GB (2 x 750GB) SATA 3Gb/s, 7200RPM 2 x 16MB Cache
Jamstvo: 3-Year AlienCare Toll-Free 24/7
Phone Support with Onsite
OS: Windows Vista® Home Premium (32-bit Edition)
Cijena: 35 164.00 kn ✓

M17X

Procesor: Intel® Core™ 2 Duo T8100 2.1GHz
Grafička: Dual 256MB NVIDIA® GeForce® Go 8600M GT
RAM memorija: 4GB Dual Channel DDR2 SO-DIMM at 667MHz – 2 x 2048MB
Tvrdi Disk: 500GB 5400RPM
Jamstvo: 3-Year AlienCare Toll-Free 24/7
Phone Support with Onsite
OS: Windows Vista® Home Premium (32-bit Edition)
Cijena: 16 377,45 kn ✓

ALL POWERFUL

Presentamos el nuevo portátil Alienware® M17x, el portátil para juegos de 17" más potente del universo.

Ova mi veza odgovara?

Svi mi imamo mnogo veza i odnosa ali ne odgovaraju nam svi. Saznajte odgovara li vam jedna posebna veza (s momkom, curom, s prijateljem/icom, kolegom....) tako da odgovorite na ovih 10 pitanja!

Priredila **Nataša Baras**, školski psiholog

1. Kada pričate sa tom osobom:

- a) koristite riječi i izraze koji bi mu/joj se svidjeli
- b) prilagodite se raspoloženju te osobe
- c) pričam kako hoću

2. Kada ste tužni i potišteni kako se ta osoba odnosi s vama?

- a) pokušava me nasmijati
- b) postavlja se zaštitnički i savjetuje me što trebam napraviti
- c) to joj/mu ide na živce

3. Pogriješili ste u donošenju neke odluke.

Kako ta osoba reagira?

- a) "Šta, ponovno si pogriješio/la?"
- b) «Na greškama se uči»
- c) « Ah, da si me bar slušao/la...»

4. U zadnjem trenutku morate odgoditi dogovor s tom osobom: što ćete napraviti?

- a) savjetujete se s tom osobom što napraviti
- b) izmišljate neko opravdanje
- c) učinite to u nadi da će vas druga osoba shvatiti

5. Zbog male kirurške intervencije morate ostati koji dan u bolnici. Ta osoba vas dolazi posjetiti: što vam donosi?

- a) čokoladu
- b) knjigu koja je toj osobi mnogo pomogla u nekom teškom trenutku
- c) donosi samog/samu sebe: to je ono što i priželjkujem!

6. Na ručku su vam prijatelji među kojima i ta osoba. Nažalost, nešto je krenulo krivo te je ručak skoro pa nejestiv: što mislite da bi vam ta osoba mogla reći?

- a) « Hajde, ipak si bio/la dobar domaćin!»
- b) « Zašto me nisi tražio/la savjet? Poštudio/la bih te ovakve sramote....»
- c) « Ima li još? Malo bih odnio/la mom psu....»

7. Morate održati nekakav govor pred mnogo ljudi i zbog toga ste veoma nervozni. Što vam ta osoba savjetuje?

- a) « Pusti...ti ionako nisi za takve stvari...»
- b) «Moraš biti manje nervozna/zan!»
- c) « Nauči dobro tekstu te poslije improviziraj: pokazat ćeš dobru pripremljenost te osjećajnost»

8. Nalazite se pred važnom odlukom i očekivali ste njegovu/njezinu potporu, a ta osoba odjednom zauzima potpuno suprotni stav od vas. Kako ćete izraziti ljutnju za ovu neočekivanu promjenu mišljenja te osobe?

- a) pokušavam nanovo i nanovo objasniti vlastiti izbor bez da to ikako utječe na naš odnos
- b) šutim i imam kiselo lice s namjerom da shvati da me vrijeđa
- c) kupim ljutnju u sebe. Prije ili poslije... eksplodirat ću....!!

9. Odlučili ste zajedno započeti nekakav projekt. Kako će se ponašati ta osoba?

- a) potrudit će se maksimalno da o svim stvarima raspravljamo zajedno
- b) pokupit će sve zasluge ne obazirući se na mene
- c) preuzet će najteži dio

10. Kada ste blizu te osobe što osjećate?

- a) osjećam se zaštićeno
- b) osjećam se uznevireno, a ponekad pomalo i neugodno
- c) osjećam se poletno i daje mi volju za djelovanjem

REZULTATI			
Pitanje	a	b	c
1	1	2	3
2	3	2	1
3	1	3	2
4	2	1	3
5	1	2	3
6	3	2	1
7	1	2	3
8	3	2	1
9	3	1	2
10	2	1	3

Manje od 12 bodova:

Taj vam odnos odnosi mnogo energije

Veza koju ste ostvarili s tom osobom tjera vas da idete teškim i riskantnim putevima: teško je komunicirati, razmišljati ili diskutirati bez da dođete u situaciju od kojih se osjećate uvijek u nekoj neizvjesnosti. Ovaj odnos vam ne dozvoljava da budete to što jeste 100%. Veza s ovom osobom mogla bi vas sprječiti da upoznate druge osobe i mesta vama vama mnogo više interesantnija. Gotovo je nemoguće s ovom osobom ostvariti zajedničke ciljeve.

S tom osobom vaše eventualne nesigurnosti još će se više naglasiti te riskirate da izgubite vjeru u samu/og sebe. Zbog toga, kao da navlačite masku na lice iza koje se krijete, te umjesto da osjećate zajedništvo, u teškim trenucima mogli biste se osjetiti usamljeni i napušteno.

Savjet: ako je ikako moguće, izbjegavajte biti u vezi sa ovom osobom. Ako to nije moguće, svedite na minimum vaše odnose da ne biste moralni pognute glave kročiti kroz život.

Od 13 do 25 bodova:

Ova bi se veza mogla poboljšati u nekim aspektima

Radi se zasigurno o pozitivnoj osobi koja vam želi prenijeti vlastita iskustva. Odnos s ovom osobom je empatičan i komunikacija je duboka, otvorena i iskrena i povrh svega uspješna u teškim trenucima kada se osjećate usamljeno, tužno i izgubljeno. Ova vam je osoba uvijek naklonjena, spremna vas je zaštiti i pomoći vam u svemu.

Unatoč svim ovim nabrojenim pozitivnim aspektima trebalo bi pripaziti na neke stvari. Ovakvom vezom moguće je oslabiti vlastiti osjećaj autonomije te poštovanja prema sebi, zato što u vama razvija osjećaj ovisnosti o drugome i na taj način zauzimate pasivnu ulogu prema životu. Ponašanje te osobe je zapravo paternalističko: poruke koje vam šalje dјeluju ispod vaše razine svijesti čineći vas nevoljnim da dјelujete samostalno i da riskirate. S jedne strane, ovaj odnos nadopunjava vaš osjećaj nesigurnosti, vaše sumnje ali, s druge strane, čini vas nesposobnim za akciju, za inicijativu, niste u mogućnosti napraviti ono što stvarno želite.

Savjet: trebali bi poraditi na poboljšanju ravnoteže u tom odnosu na način da naučite preuzimati vaš dio odgovornosti.

Više od 26 bodova:

Ovu vezu sačuvajte baš takva kakva je

Sa ovom ste osobom ostvarili značajnu vezu koja se zasniva na uzajamnom razumijevanju. Vaš odnos je otvoren, topao, ali u isto vrijeme vi ne gubite vašu autonomiju i poštuju se vaše potrebe. Od ove veze vi se osjećate dobro, sigurniji ste u sebe, ova veza vas potiče na inicijativu i upoznajete sebe u raznim životnim situacijama. Ta osoba će uvijek paziti da ne zagazi u vaš prostor previše. Sama spoznaja da ova osoba postoji, i kada niste zajedno, budi u vama osjećaj da imate jedan čvrsti oslonac. Uvijek ste slobodni reći što želite, poštujte se vaše mišljenje kao i mišljenje vašeg sugovornika bez straha da će različiti stavovi poremetiti vaš odnos.

Savjet: nemojte izgubiti ovu osobu i odnos koji imate s njom. U ovakvoj dimenziji stvari vrijede zbog onoga što jesu, a ne zbog onog što bi mogle biti.

Bilo pa
proslo

Priredila **Nataša Baras**,
školski psiholog

Blijeda i vidljivo uznemirena poviće obraćajući se mužu: "Trebamo nešto napraviti!". "Pričekajmo još malo!", odgovori on. "Ali ovako je već trinaest dana! Jedva da progovara, jedva da nešto pojede...", odgovorju mu ona i dalje dižući glas. "Ma proći će je, vidjet ćeš...ogladniti će kad tad. Ma siguran sam da noću ide do hladnjaka i jede..." "Možda... ali ja i dalje nisam mirna. U tim godinama tko zna što joj se mota po glavi..." "Ma nije njoj ništa. Pa i brat joj je imao svoje adolescentske mušice pa su ga prošle", odgovori kratko on. Sjećaš li se Radićeve kćerke? Prije koju godinu počela se zatvarati u sobu, sve je manje jela i na kraju se ispostavilo da je anoreksična, ponovno počne majka. "Da sjećam se, onako...kakve to veze ima sada?" Ima, ima, itekako. Prekinula

Razvijamo osjećaj o sebi samima kao rezultat naše slike u očima drugih. Često možemo pogriješiti. Na razvoj slike o sebi može djelovati naša netočna percepcija o tome kako nas drugi vide

je školovanje, a imala je isto godina kao i naša...Što mi znamo što se događa u glavi jedne cure Kratki spoj i paf...i eto dogodio se nešto nepredviđeno!" "Dobro shvaćam...pa zašto ne odes gornji i popričaš s njom?", zaključi otac nervozno.

Sto se događa? Koji je Sonjin problem, petnaestogodišnje kćerke dobrostojećih roditelja, iz jedne "normalne" obitelji? Za razliku od svog brata, Sonja je uvek bila uzorna, poslušna, blaga i osjećajna djevojčica. Kasnije, s dolaskom puberteta, nastupila je i njena preobrazba. Temeljita. Počela je pokazivati neobičan ukus u vezi odijevanja i frizura. Jedan dan kosa joj je zelene, a već drugi roze boje. Oblači se samo u nečistoće, a u čistoj odjeći se
ne smatrajući. Šta je to? Šta je to?

jama, u "zombie" stilu. Već dvije godine živi samo za glazbu. Prati glazbena događanja gdje god stigne, odlazi na koncerte. Sav đeparac troši na cd-ove, i sve što ima veze s glazbom. Samo je to zanima. Zvuči uobičajeno za jednu ti-

ma već otprilike dvije godine da ludi za jednom rock grupom, i to posebno za gitaristom te skupine. Njena soba doslovno je «tapecirana» posterima i slikama njenog idola i te grupe koja je već mjesecima na vrhu

top ljestvica

Na prvi pogled, sve ubočišće i prirođeno za curu njene dobiti Općinjenost poznatima, glicima i pjevačima, dio je prijatelja iz djetinjstva u odraslu dobrobiti. Sama adolescencija svakako predstavlja jedno od najburnijih razdoblja u čovjekovom životnom razvoju. Osnovni zadatak ove faze normalnog procesa odrastanja je odvajanje (separacija) mlade osobe od svojih roditelja te njena individualizacija iz nezrelog djetinjstva u samostalnu, zrelu i odgovoru na odraslu osobu. Tijekom adolescencije događaju se i promjene u kognitivnim sposobnostima adolescenata; njihovo mišljenje postaje logičnije i apstraktnije, što dovodi do preispitivanja vanjskih autoriteta i njihovih stavova. Osim toga formira se identitet adolescenata, njegovo „vlastito ja“, odvojeno od očekivanja roditeljskog. Erik Erikson, pionir teoretičara razvoja ličnosti, razdoblje adolescencije opisuje kao

„krizu identiteta“; adolescent nije više dijete, ali nije niti odrastao čovjek, a nalazi se u kompleksnoj situaciji visokih očekivanja i zahtjeva koje društvena okolina postavlja pred njega. Da bi se s tim zahtjevima uspješno nosio i na njih adekvatno reagirao, adolescent formira vlastitu ličnost i identitet. Ipak, ta vrlo složena i zahtjevna situacija izaziva brojne konflikte u mladoj ličnosti samog adolescenta, ali i u njegovom odnosu sa svojom bližom

i širom društvenom okolinom. Adolescent razvija osjećaj o samom sebi kao rezultat vlastite slike u očima drugih. Vidi sebe kako nasmijao, dotaknuo joj dlan, i u kraju joj poslao poljubac. Za njega je to bio neopisiv trenutak. Čist ekstaza! Njen idol ju je primjetio

Adolescencija je razdoblje razvoja i odrastanja čovjeka. Označava prijelaz iz djetinjstva u svijet odraslih i uobičajeno traje od 15. do 20. godine života. Ta životna faza se odlikuje učvršćivanjem mentalnog života, kristalizacijom stavova i mišljenja, a posebno racionalnim mentalnim sazrijevanjem. Tada se posebno razvijaju samopoštovanje, povjerenje, samostalnost i osobnost. Tijekom adolescencije čovjek doseže sam vrh svojih intelektualnih sposobnosti učenja.

ga vide drugi. Stoga je vrlo često, u ovoj fazi razvoja, ugledati se na osobnosti poznatih i izabrati jednu ili više njih koje će im predstavljati uzor, koju će smatrati dijelom sebe dok ne shvate tko su zapravo, što žele postati, itd.

Možda mu se i svidjela...
Ohrabrene čitavim koncertom
Sonja i prijateljice otišle su g
dočekati na izlazu iz stadiona.
ovaj put uspjele su se probiti d
prihv redova. Dugo su čekale...

Kada je napokon "famozna" grupa došla u njezin grad, Sonja je s prijateljicama bila u prvom redu, u totalnom zanosu, ispred pozornice, u totalnom zanosu. Maksimalno uzbudnje. On, idol svih tinejdžerki, u pripajenim trapericama skakuće po pozornici. Ona, samo metar od njega, pruža mu ruke i tako je blizu da ga doslovno čuje kako diše. On se više puta približio publici toliko da mu je ona uspjela dotaknuti nogu, cipelu...on joj se evo konačno njega, izlazi, sigurnim korakom, predivan, visok... Kao u transu, Sonja se uspjevala progurati do njega, bacila mu je ruke oko vrata s namjerom da ga poljubi. I tu se dogodila užasna stvar. Možda zato što je bio umoran, iritiran ili što se smatrao neshvaćenim od svojih fanova, njezin idol vrlo se slikovito izrazio; s puno ironije i "gađenja" obratio se "onoj histeričnoj ma-

loj koja ga uhodi"... Sonji. Slijedile su još neke primjedbe u vezi njegovog izgleda.

Za Sonju je to bio kao udarac groma. U sekundi, srušila se njena kula od snova i želja. Ostala je skamenjena. I još gore, njene su priateljice sve to vidjele i čule...

Æto razloga njenom stanju o kojem joj roditelji nemaju pojma. Doživjela je mali šok, traumu, ali bilo pa prošlo. Jedna od onih stvari koje bole, kojima treba neko vrijeme da produ ali koje na kraju pomažu odrastanju i zrelosti.

Penujući se skalama, majka začuje veliki metež i buku iz Sonjine sobe: premještanje stvari, kidanje papira. Kada je otvorila vrata, našla je Sonju kako skida postere sa zida, čupa slike te sve to baca na pod. "Što to radiš?", pomalo zabiljutno je upita majka, "A toliko ti je bilo stalo do njega!!"

Medutim, Sonja je mir-
na i radosna: "Malo
sređujem sobu mama".
Nakon toga pomalo ironično nas-
tavi: "Kao pjevač i nije loš, ali kao
čovjek ne vrijedi ništa....sve je to sa-
mo gluma! Što ima za večeru? Baš
sam gladna..."
Još jedna faza razvoja Sonjinog iden-
titeta je gotova.

